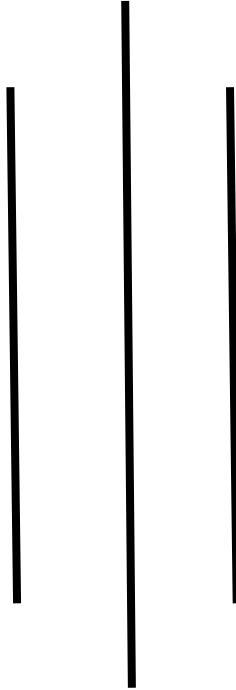

ठाकुरबाबा नगरपालिकाको १३ औं नगरसभा बैठकमा
नगर उपप्रमुख विना कुमारी भट्टराईले प्रस्तुत गर्नुभएको
आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को

बजेट वक्तव्य

ठाकुरबाबा नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय
सैनवार, लुम्बिनी प्रदेश नेपाल

अध्यक्ष महोदय,

१. संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपाल, ठाकुरबाबा नगरपालिका स्थानीय सरकारको उपप्रमुखको हैसियतले नेपालको संविधानको धारा २३० बमोजिम यस गरिमामय सभामा स्थानीय सरकारको आ.व. २०८०/०८०१को वार्षिक बजेट प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।
२. आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेट प्रस्तुत गरिरहँदा मुलुकको आमूल परिवर्तनका लागि भएका भएका विभिन्न आन्दोलन संघर्षहरूमा आफ्नो अमूल्य जीवन बलिदान गर्नुहुने महान शहीदहरूलाई उच्च सम्मान तथा हार्दिक श्रद्धासुमन अर्पण गर्न चाहन्छु तथा घाइतेहरूको शिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्न चाहन्छु ।
३. यस अवसरमा २०७९ साल वैशाख ३० गते सम्पन्न स्थानीय तहको दोश्रो निर्वाचनबाट हामीलाई मतदान मार्फत निर्वाचित गर्नुहुने आदरणीय ठाकुरबाबाबासी आमा, बुवा, दाजुभाई, दिदीबहिनीहरू लगायत सबैमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु ।
४. स्थानीय सरकारको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट तर्जुमा गर्दा मैले नेपाल सरकारद्वारा स्वीकृत कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन, दीगो विकासका लक्ष्यहरू, नेपाल सरकारको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट वक्तव्य, पन्ध्रौँ योजना, लुम्बिनी प्रदेश सरकारको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट वक्तव्य, प्रदेशको प्रथम आवधिक योजना, यस नगरपालिकाको आवधिक योजना, २० वर्षे गुरुयोजना तथा १० वर्षे शैक्षिक विकास योजना, गरिमामय १३ औँ नगरसभाबाट पारित आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम र विभिन्न सरोकारवालाहरूबाट प्राप्त राय, सल्लाह र सुझाव समेतलाई आधार बनाएको छु ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म नगरको चालु आर्थिक वर्षको बजेट कार्यान्वयन र आर्थिक स्थितिका बारेमा संक्षिप्त जानकारी गराउन चाहन्छु ।

५. नगरपालिकाको कार्य सञ्चालनमा आवश्यक पर्ने थप कानून, नीति, कार्यविधिहरू तयार भइसकेको, योजनावद्ध कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने परिपाटीको विकास भइसकेको र १ वर्षको अनुभवले पूर्ण सक्षमताका साथ बजेट कार्यान्वयन गर्न सक्ने सीप, क्षमता र तत्परता समेत प्राप्त भएकोले नतिजा देखिने गरी कार्य सम्पादन गर्न सक्ने अवस्थामा पुगेका छौँ ।
६. श्रावण महिनामा नै आवधिक योजना तथा गरिमामय नगरसभाबाट स्वीकृत आ.व. २०८०/०८१ नीति तथा कार्यक्रम र हामीले परिकल्पना गरेको **समुन्नत ठाकुरबाबा : सवल नगरवासी** को ध्येयलाई मुर्त रूप दिने गरी ऐन, नीति, नियममावली कार्यविधिको निर्माण गर्ने वा संशोधन गर्ने तथा नयाँ ठेक्का गर्नुपर्ने कार्यलाई श्रावण भित्र गर्ने र वडा तथा शाखागत कार्ययोजना समेत श्रावणमा नै सम्पन्न गरी साभेदार संस्थाहरूको कार्यक्रमलाई समावेश गरी एकिकृत कार्ययोजना बनाई सो आधारमा पूर्ण क्षमताका साथ कार्यक्रम तथा योजनाहरूलाई कार्यान्वयन गरिनेछ ।
७. निशुल्क प्राप्त हुने औषधि, मर्मत संभार गनुपर्ने भौतिक संरचनाहरू, स्वास्थ्य बिमा तथा पशु र वालिबिमा शिक्षा र स्वास्थ्य सेवा प्रवाह जस्ता नागरिकको प्रत्यक्ष जीवनसँग जोडिएका संवेदनशिल क्षेत्रमा अभाव र कमजोरी हुन नदिन सबै प्रकारका संयन्त्रहरू परिचालन गरिनुका साथै यी क्षेत्रमा कार्यनीति र जिम्मेवारी तोकि कार्यकुलताको आधारमा पुरस्कार र दण्ड तथा क्षतिपुर्ति समेत गर्ने गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिने छ ।
८. पहिलो वर्ष सिकाईको वर्ष, अन्तिम वर्ष चुनावी वर्ष भएकाले विचको ३ वर्षलाई नीतिगत, कार्यनीतिगत, कार्यान्वयन सबै पक्षबाट सबै योजना तथा कार्यक्रमलाई नतिजामुखि र परिणाममुखी बनाउन सबै पक्षसँग

समन्वय, सहकार्य र साभेदारी गरिने छ भने कार्यान्वयनमा पर्ने र पारिने सबै बाधा र अवरोधलाई दृढताका साथ सामना गर्दै कठोर निर्णय र सुन्य सहनसिलताका साथ कार्य अधि बढाईने छ ।

९. हाल देखिएको आर्थिक संकटकका कारण बजेट कटौति तथा निर्माण ब्यवसायीबाट समयमा कार्य सम्पादन हुन नसकि थपिएका आर्थिक दायीत्वलाई परिपुरण गर्न खरिद ऐन र नियमावलीलाई कडाईका साथ कार्यान्वयन गरिनुका साथै समयसिमा भित्र योजना पुरा गर्ने पर्ने नीतगत ब्यवस्था कडाईका साथ कार्यान्वयन गरिने छ
१०. चालु आर्थिक वर्षका लागि रु. ८३,७२,५६,१०५।- त्रियासी करोड बहत्तर लाख छपन्न हजार एक सय पाँच रुपैया (चालुतर्फ रु. ४६,८७,९१,१९७।- छयालिस करोड सतासी लाख एकानब्वे हजार एक सय सन्तानब्वे र पुँजीगत तर्फ रु. ३६,८४,६४,८०८।- छत्तिस करोड चौरासी लाख चौसठ्ठ हजार आठ सय आठ) विनियोजन भएकोमा वर्षको अन्त्यमा आईपुग्दा प्रस्तावित आयको बजेटको आकार बढेर ८७,३१,४०,१०५।- सतासी करोड एकतिश लाख चालिस हजार एक सय पाँच पुगेको छ । जुन प्रस्तावित बजेट भन्दा ५.० प्रतिशत बढी हो । जस मध्ये चालु तर्फ रु ४७,७०,८९,२९७।- सत्वालिस करोड सत्तरी लाख उनानब्वे हजार दुई सय सन्तानब्वे र पुँजीगत तर्फ रु ३९,६०,५०,८०८। उन्चालिस करोड साठी लाख पचास हजार आठ सय आठसय आठ रहेको छ । तर ज्येष्ठ मसान्तसम्म यथार्थ आय रु ७३,२०,०९,२५७।- त्रिहत्तर करोड वीस लाख नौ हजार दुई सय सन्ताउन्न रहेको छ । जुन आर्थिक वर्षका लागि वास्तविक आय भन्दा १६ प्रतिशत र प्रस्तावित आय भन्दा १२ प्रतिशत कम हो ।
११. यसरी वास्तविक आय भन्दा रु १४,११,३०,८४८। चौध करोड एघार लाख तीस हजार आठसय अठचालिस यथार्थ आय भएको, संघीय राजश्व बाँडफँडबाट प्राप्त हुने आयमा मात्र रु ८,११,५०,१५८। आठ करोड एघार लाख पचास हजार एक सय अन्ठाउन्न रुपैयाँ कम प्राप्ती हुँदा चुनौतिपूर्ण आर्थिक दायीत्वको चापबाट गुञ्जीएको अवस्था रहेको छ ।
१२. ज्येष्ठ मसान्तसम्ममा चालु तर्फको रु ४७,७०,८९,२९७।- सत्वालिस करोड सत्तरी लाख उनानब्वे हजार दुई सय सन्तानब्वे रहेकामा ३३,३०,९३,९८०।-तेत्तिस करोड तीस लाख त्रियानब्वे हजार नौ सय असि रुपैयाँ खर्च भई ६९.८१ प्रतिशत र पुँजीगततर्फ रु. ३९,६०,५०,८०८। उन्चालिस करोड साठी लाख पचास हजार आठ सय आठसय आठ रुपैयाँ रहेकोमा १६,६९,१३,०६१।- सोऱ्ह करोड करोड उन्सत्तरी लाख तेऱ्ह हजार एकसठ्ठ रुपैयाँ खर्च भई ४२.१४ प्रतिशत प्रगति रहेको छ । समग्रमा रु.५०,००,०७,०४२।- पचास करोड सात हजार बयालिस रुपैयाँ खर्च भई ५७.२६ प्रतिशत प्रगति रहेको छ । तर यो यथार्थ आयको ६९.० प्रतिशत हो ।
१३. यस नगरपालिकाको वडा नं. ३ नेउलापुरमा १५ शैयाको नगर अस्पतालको निर्माण कार्य तिव्र गतिमा सञ्चालन भइरहेकोले आगामी आर्थिक वर्षभित्र निर्माण सम्पन्न गरी स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले चालु आ.व.मा सम्पन्न हुने १०० वटा आधारभुत नगर अस्पतालमा यस अस्पताललाई समेत गणना गरेकोले भवन तथा संरचना निर्माणमा आवश्यक पर्ने बजेट र नवनिर्मित भवनबाट सेवा सुचारु गर्न आवश्यक सामाग्री तथा जनशक्तिका लागि आवश्यक समन्वय तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।
१४. प्रदेश सरकारको समन्वयमा वडा नं. २ मा २७ लाखको लागतमा हात्ती छेकवारका लागि पक्की पर्खाल निर्माणको कार्य सम्पन्न भएको छ ।
१५. राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम अन्तर्गत ६ वटा विद्यालयको विद्यालय भवन निर्माणका लागि आवश्यक प्रक्रिया अवलम्बन गरिएको, ४ वटा विद्यालयमा ICT ल्याव स्थापना तथा त्रिभुवन नमूना माध्यमिक विद्यालयमा पशु विज्ञान तर्फको ल्याबलाई थप व्यवस्थित बनाइनुका साथै विद्यालयको शैक्षिक सुधार कार्यक्रम तथा शिक्षण विधिमा प्रविधिको विकासका लागि सबै सामुदायिक विद्यालय र ठाकुरद्वारा मन्दिरमा ब्रोडब्याण्ड ईन्टरनेट जडान गरिएको छ ।

१६. नगरपालिकाको प्रशासनिक भवन आफ्नै स्रोतबाट बनाउने गरी कार्य अधि वढाइएकोमा स्थानीय पूर्वाधार विभागबाट रु १,४५,००,०००। एक करोड पैतालिस लाख प्राप्त गरी आफ्नै भवनबाट सबै सेवाहरु सुचारु गरिएको छ ।
१७. नगरपालिकाको आफ्नै प्रशासनिक भवन तयार भएसँगै नगरपालिकाबाट सञ्चालन हुने सबै कार्यक्रमहरु आफ् सभाहलबाट मात्र गर्ने निर्णय सहित नगरपालिकाको सभाहलमा सञ्चालन हुँदै आएको छ । साभेदार संस्थाको कार्यक्रम पनि सभाहलमा नै गर्न निर्देशित गरिएको छ । आगामी आ.व.मा पनि यसैलाई निरन्तरता दिँदै अन्य निकायबाट सञ्चालन हुने कार्यक्रममा आर्थिक ऐन अनुसार सेवा शुल्क लिने व्यवस्था गरिने छ ।
१८. नगरपालिकाको सभाहललाई प्रविधिमैत्री बनाईनुका साथै जनसरोकारका कार्यक्रमहरुलाई नगरपालिकाको फेसबुक पेजबाट प्रत्यक्ष प्रसारण गर्ने गरिएको छ ।
१९. अन्तराष्ट्रिय साक्षरता दिवस तथा राष्ट्रिय शिक्षा दिवसको अवसरमा २०७९/०५/२३ गते १३ बुँदे प्रतिवद्धता सहित कक्षा १० सम्म सबैका लागि र लक्षित समूहका बालबालिकाका लागि कक्षा १२ सम्म नै निशुल्क शिक्षाको घोषणा गरी कार्यान्वयन गरिएको छ । आगामी आ.व.बाट कक्षा १२ सम्म सबैका लागि निशुल्क शिक्षा कार्यान्वयन गर्न आवश्यक थप जनशक्तिको सहितको व्यवस्थापन गरिएको छ ।
२०. सार्वजनिक शिक्षालाई सबैबाट रोजिने र खोजिने बनाउन आवश्यक नीतिगत र संरचनागत विकास गरी ६ जना जनशक्ति सहितको विद्यालय सहायता संयन्त्र तयार गरी कार्यान्वयन गरिएको छ ।
२१. नेपालका ३३ वटा र लुम्बिनि प्रदेशको ११ वटा पालिकामा ईन्स्योरप्रोजेक्टको सहयोगमा सञ्चालित युवाहरुलाई दिगो तथा सम्मानित रोजगारीका लागि सिटिभिटी लेभल २ को ३६९६ घण्टे ३ वटा विषय क्षेत्रको तालिमहरु सञ्चालन गरिएको छ । आगामी वर्षका लागि थप २ वटा विषयहरु प्रस्ताव गरिएको छ ।
२२. आधारभूत नगर अस्पतालमा २ जना मेडिकल अधिकृत सहित थप जनशक्ति व्यवस्थापन गरी भिडियो एक्सरे विरामी भर्ना, सामान्य शल्यक्रिया सहित २४ घण्टा ईमरजेन्सि सेवा सञ्चालन भएको छ ।
२३. मुटु मृगौला र क्यान्सर रोगको उपचारार्थ १०९ जना विपन्न नागिरकलाई सिफारिस गरिएको छ भने ६५ जना दीर्घरोगीका लागि मासिक रु ५०००/ का दरले औषधोपचार उपलब्ध गराईएको छ । दीर्घरोगीमा नसमेटिएको थालसेमियाका ५ जना विरामीलाई आफ्नै स्रोतबाट मासिक रु ३०००/ का दरले उपलब्ध गराईएको छ ।
२४. आधारभूत नगर अस्पतालबाट नै स्वास्थ्य विमा सञ्चालन गर्ने गरी राष्ट्रिय स्वास्थ्य विमा बोर्ड र नगरपालिका बिच संझौता भई प्रक्रिया अगाडी बढेको छ ।
२५. वि. सं. २०७१ सालको बाढीबाट प्रभावित ५९० जना घरपरिवारलाई ९१,६६,८३०।- (एकानब्बे लाख छैसठ्ठ हजार आठ सय तीस) रुपैयाँ वितरण गरिएको छ ।
२६. नगरपालिकामा रहेको ४ बटै बर्थिंग सेन्टर स्तरोन्नति गरी वातानुकूलित बनाइएको छ । सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन एनालाईजर र ILR व्यवस्थापन गरिएको छ ।
२७. आधारभूत नगर अस्पतालबाट निशुल्क रेविज खोप लगाउने शुरु गरेकोमा हालसम्म ३७९ जनाले सेवा लिएका छन ।
२८. मुख्यमन्त्रि शैक्षिक विकास कार्यक्रम मार्फत कक्षा ८ सम्मका थप ३०८१ जना बालबालिकाका लागि न्यानो कपडा वितरण गरिएको छ ।
२९. यस नगरपालिकाका ४१७२ जना सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरुलाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता बापत रु. १५,६८,५३,३५९।- (पन्ध्र करोड अठसठ्ठ लाख त्रिपन्न हजार तीनसय उन्साठ्ठी) रकम वितरण गरिएको छ ।
३०. कृषि तथा पशु विकासमा आधारित साना किसान तथा युवा उद्यमशीलता परियोजना नगरपालिकाका ९ बटै वडामा लागु गरी कृषि र पशुको व्यवसायिक उत्पादन र बजारीकरणको कार्य शुरु गरिएको छ ।

३१. आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ मा प्रस्तावित आय रु ७६,३४,७५,५३६/छयहत्तर करोड चौतिस लाख पचहत्तर हजार पाँच सय छत्तिस रुपैयाँ अनुमान गरिएकोमा रु ८०,०१,१४,८९६-असी करोड एक लाख चौध हजार आठ सय छयानब्बे वास्तविक आय भई रु.५८,८५,१७,०८५-अन्ठाउन्न करोड पचासी लाख सत्र हजार पचासी रुपैयाँ व्यय भएकोले अनुमोदनका लागि पेश गरेको छु ।

अध्यक्ष महोदय,

अब म गरिमामय सभा समक्ष आ. व. २०८०/०८०१ को बजेटको उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्न चाहन्छु

३२ ११ औं सम्मानित नगर सभाबाट ५ वर्षका लागि अनुमोदित ध्येय सम्मुनत ठाकुरबाबा : सबल नगरवासीको सपना साकार गर्न आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ का लागि प्रस्तावित बजेटको उद्देश्य तथा प्राथमितकताहरु देहाय बमोजिम रहेका छन् ।

क. शिक्षा स्वास्थ्यलाई उच्च प्राथमिता दिंदै यी क्षेत्रहरुमा आम नागरिकको सहज पहुँच बढाउँदै निशुल्क र गुणस्तरीय सेवा उपलब्ध गराउने ।

ख. उत्पादन र रोजगारीको अवसर सिर्जना गरी नगरलाई आधारभूत खाद्य र पशुजन्य तथा मसलाजन्य बालीको बजारीकरणमा सहयोग तथा साभेदारी गरी आयात प्रतिस्थापन र निर्यात प्रवर्द्धन गर्ने ।

ग. पशु तथा बाली विमा अनिवार्य गरी जंगली जनावरबाट हुने क्षतिलाई विमाबाट उपलब्ध गर्ने ।

घ. सञ्चालित वडा तथा नगरस्तरीय गौरवका आयोजनालाई पहिलो चौमासिकभित्र सम्पन्न गरी प्रस्तावित गौरवका आयोजनाको निर्माण प्रक्रिया कार्ययोजना बनाई निर्धारित समयमा नै सम्पन्न गर्ने ।

ङ. आधारभूत भौतिक पूर्वाधारको विकास र विस्तार तथा सामाजिक जागरणका माध्यमबाट पिछडिएको क्षेत्रको आर्थिक सामाजिक रुपान्तरण गर्ने ।

च. बजेट कार्यान्वयनमा सुधार र सुशासन प्रत्याभुत गर्ने ।

यस बजेटका प्राथमिकताहरु देहायबमोजिम रहेका छन्:

क) गुणस्तरीय तथा निशुल्क शिक्षा, स्वास्थ्य लगायत सामाजिक सेवाको विकास र विस्तार

ख) कृषि क्षेत्रको उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धि

ग) वडा तथा नगरस्तरीय गौरवका आयोजनाहरुको कार्यान्वयन

घ) सबै पशुहरुको विमा अनिवार्य

ङ) कृषि तथा पर्यटन क्षेत्रको विकासबाट रोजगार सिर्जना

च) सिंचाई खानेपानी तथा सरसफाई व्यवस्थापन

छ) सार्वजनिक सेवा प्रवाह र संरचनागत जनशक्ति व्यवस्थापन

ज) जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको क्षमता विकास र सुशासन प्रवर्द्धन

अध्यक्ष महोदय,

अब म आ. व. २०८०/०८१ को प्रस्तावित बजेटसहित क्षेत्रगत कार्यक्रम तथा बजेट प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु ।

३३. आ. व. २०८०/०८१ को लागि रु. ७२,७७,७२,९०४- बहत्तर करोड सतहत्तर लाख बहत्तर हजार नौ सय चार रुपैयाँको बजेट प्रस्ताव गरिएको छ । जुन गत आ. व. को प्रस्तावित बजेट भन्दा १३.२६ प्रतिशत र वास्तविक बजेट भन्दा १७.२५ प्रतिशतले कमी रहेको छ । यस मध्ये चालु बजेट रु. ४०,७५,५२,८२६- चालिस करोड पचहत्तर लाख बाउन्न हजार आठ सय छब्विस रुपैयाँ र पुँजीगत बजेट रु. ३२,०२,२०,०७८- बत्तिस करोड दुई लाख बीस हजार अठहत्तर रुपैयाँ रहेको छ । जुन क्रमशः ५६ र ४४ प्रतिशत हो ।

३४. आगामी आर्थिक वर्षको बजेटको स्रोत तपसिल बमोजिम रहेको छ ।

सि नं	बजेट तह/श्रोत	रकम	कैफियत
संघीय सरकार			
१	संघीय सरकार समानीकरण अनुदान	१३३,१००,०००।००	
२	संघीय सरकार सशर्त अनुदान	२६६,७००,०००।००	
३	संघीय सरकार समपुरक अनुदान	२१,५००,०००।००	
४	संघीय सरकार विशेष अनुदान	११,५००,०००।००	
५	संघीय सरकार राजस्व बाँडफाँड	११०,११३,०००।००	
६	वन क्षेत्रको रोयल्टी	७००,०००।००	
जम्मा अनुदान		५४३,६१३,०००।००	
बाँडफाँड गर्न मिल्ने रकम		२४३,९१३,०००।००	
प्रदेश सरकार			
१	समानिकरण अनुदान	९,९३६,०००।००	
२	प्रदेश सरकार सशर्त अनुदान	९६५००००	
३	प्रदेश सरकार समपुरक अनुदान	१५००००००	
४	प्रदेश सरकार विशेष अनुदान	(	
५	प्रदेश सरकार राजस्व बाँडफाँड	९,५२३,९०४।००	
जम्मा अनुदान		४४,१०९,९०४।००	
बाँडफाँड गर्न मिल्ने रकम		१९,४५९,९०४।००	
स्थानीय सरकार			
१	आन्तरिक राजस्व अनुमान	७०,०००,०००।००	
२	आ.ब. २०७९/०८० को खर्च गन बाँकी मौज्दात	७०,०५०,०००।००	
जम्मा बजेट		१४०,०५०,०००।००	
३	सडक बोर्ड नेपाल	-	
जम्मा		-	
कुल बजेट		७२७,७७२,९०४।००	
बाँडफाँड गर्न मिल्ने रकम		४०३,४२२,९०४।००	

अध्यक्ष महोदय,

अव म क्षेत्रगत विनियोजन प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

३५. सङ्घीय र प्रदेश सरकारबाट यस नगरपालिकाका लागि विनियोजित बजेट तथा नगरपालिकाको आन्तरिक स्रोत समेतका आधारमा बाँडफाँड गर्न सकिने बजेटबाट (सशर्त र समपुरक बाहेकको बजेट) क्षेत्रगत बजेट बाँडफाँड तपसिल अनुसार गरिएको छ ।

सि.नं.	बजेट विनियोजन हुने क्षेत्रहरू	विनियोजन भएको रकम रु	कैफियत
१	चालु तथा प्राशासनिक	१३०,०००,०००।००	
२	पुर्वाधार विकास जोड कोष सहित	११८,६७९,६४४।००	
	समपुरक कोष	५०,०००,०००।००	
	भुक्तानी दिन बाँकी दायित्व	३५,०००,०००।००	
	गौरवका आयोजना	३३,६७९,६४४।००	
३	आर्थिक विकास	३५,२१०,०००।००	
	कृषि	१७,४१०,०००।००	
	पशु	४,०००,०००।००	
	साझेदारी	१०,०००,०००।००	
	पर्यटन	१,२००,०००।००	
	सहकारी	८००,०००।००	
	उद्योग	३००,०००।००	
	भूमि व्यवस्था	१,५००,०००।००	
४	सामाजिक विकास	६५,०८३,२६०।००	
	शिक्षा तथा खेलकुद	४७,१६३,४७०।००	
	स्वास्थ्य	१५,९१९,७९०।००	
	महिला विकास लक्षि	२,०००,०००।००	
५	सुशासन तथा संस्थागत विकास	९,१००,०००।००	
	न्यायिक समिति	१,२००,०००।००	
	सेवा प्रवाह तथा सुशासन	७,९००,०००।००	
६	वातावरण तथा बिपद् व्यवस्थापन	९,०००,०००।००	
७	वडागत सिलिङ्ग	३६,३५०,०००।००	
जम्मा बजेट		४०३,४२२,९०४।००	

स्वास्थ्य सेवा

३६. नागरिकको जीवन रक्षा गर्नु नै प्रमुख दायित्व महसुस गरी स्वास्थ्य सेवाका लागि रु. ५,६९,१९,७९०।- पाँच करोड एकसठ्ठ लाख एघार हजार सात सय नब्बे रुपैयाँ विनियोजन गरिएको छ । जुन अधिल्लो आ. व. भन्दा १२.६ प्रतिशत बढी छ ।

३७. नेपाल सरकारले तोकेको निःशुल्क वितरण हुने ९८ प्रकारका औषधीको सहज उपलब्धता हुने गरी रु. ४२,८७,०००।- बयालीस लाख सतासी हजार विनियोजन गरिएको छ । नेपाल सरकारले निःशुल्क घोषणा गरेका औषधी आम नागरिकका लागि सहज पहुँच भई सर्पदंश केन्द्रमा अत्यावश्यक औषधीको समेत आपूर्ति हुनेछ । यसबाट यस नगरपालिकामा रहेको नागरिक आरोग्य केन्द्र र सर्पदंश केन्द्रमा समेत निःशुल्क औषधी आपूर्तिमा सहजता हुने अपेक्षा लिइएको छ ।

३८. ८० वर्षभन्दा बढी उमेरका ज्येष्ठ नागरिक र क वर्गका अपांगका लागि घरदैलोमा नै स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
३९. नेउलापुर स्वास्थ्य केन्द्रलाई अस्थायी आधारभूत नगर अस्पतालमा स्तरोन्नती गरी २ जना मेडिकल अधिकृत सहित थप जनशक्ति व्यवस्थापन गरी भिडियो एक्सरे विरामी भर्ना, सामान्य शल्यक्रिया सहित २४ घण्टा ईमरजेन्सि सेवा सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरेको छु ।
४०. आधारभूत नगर अस्पतालबाट राष्ट्रिय स्वास्थ्य बिमा बोर्ड र नगरपालिका विच भएको स्वास्थ्य विमालाई गुणस्तरीय रुपमा सञ्चालन गर्न आवश्यक फार्मैसी, उपकरण व्यवस्थापन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
४१. नेउलापुर स्वास्थ्य चौकीमा स्थापना भएको सिकलसेल एनिमिया ल्याब सञ्चालनमा ल्याउन आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै थालसेमिया, सिकलसेल एनिमियाको उपचारका लागि बजेट विनियोजन गरेको छु ।
४२. बगनाहा स्वास्थ्य चौकीलाई स्तरोन्नती गर्न आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ । आधारभूत नगर अस्पताल नेउलापुरलाई ट्रमा सेन्टरको रुपमा सञ्चालन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
४३. पूर्ण सुरक्षित मातृत्व सेवायुक्त स्थानीय तह बनाउन सुत्केरी तथा नवजात शिशुको स्वास्थ्य र पोषणमा सुधार ल्याउन सुरक्षित मातृशिशु कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गरिने छ ।
४४. स्वास्थ्य विशेषज्ञ सेवाबाट विमुख नगरवासीलाई घर आँगनमा नै सेवा प्रदान गर्न बृहत् स्वास्थ्य शिविरहरु सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ ।
४५. आधारभूत नगर अस्पताल नेउलापुरबाट रेविज र टिटानसको खोप निःशुल्क उपलब्ध गराउन आवश्यक उपकरण सहितको व्यवस्थापनका लागि बजेट विनियोजन गरेको छु । सोही अस्पतालबाट नै पोष्टमार्टम सेवा उपलब्ध गराउन आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ ।
४६. तोकिएका उमेर समूहका ज्येष्ठ नागरिक, जोखिमपूर्ण अवस्थाका गर्भवति महिलालाई सुविधा सम्पन्न अस्पतालमा प्रेषण गर्न तथा महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका लगायतका लक्षित समूहलाई एम्बुलेन्स सेवामा र बीमा कार्यक्रमका लागि विशेष छुटको व्यवस्था गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
४७. मेरो स्वास्थ्य मेरो जीवन भन्ने अभियानका साथ स्वस्थकर जीवनशैली प्रवर्धन तथा भान्सा सुधार कार्यक्रम समेत विद्यालय तह र समुदाय स्तरमा सञ्चालन गर्न तथा ४० वर्ष माथिका नागरिकको निशुल्क मधुमेह, रक्तचाप र मृगौलाको परीक्षण तथा किशोर किशोरीको रक्त अल्पता पहिचान तथा उपचारका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरिएको छ ।
४८. विपन्न समुदायको आय आर्जन सुधार गरी पोषण सुधार गर्न विपन्न महिला समूह वा सहकारी मार्फत सहकार्य गर्न आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।
४९. स्वास्थ्य संस्थाहरुको सेवालालाई प्रभावकारी बनाउन गुणस्तरीय बनाउन अत्यावश्यक औजार तथा उपकरण र वास संरचनाहरुको नियमित मर्मत सम्भारका लागि कोष स्थापनार्थ आवश्यक बजेटको तर्जुमा गरेको छु ।
५०. दिर्घसेवा गरी अवकाश हुने महिला स्वयंसेविकालाई सम्मान सहितको सुनौलो अवकाश योजनामा दिदै आएको प्रोत्साहन अनुदानलाई प्रदेश सरकार समेतको सहकार्यमा रु १,५०,०००। एक लाख पचास हजार रुपैयाँ हुने गरी आवश्यक व्यवस्थापन गरिएको छ ।
५१. महिला स्वास्थ्य संयम सेविकाहरुको पोशाक, प्रोत्साहन र यातायात तथा महिला स्वास्थ्य संयम सेविका दिवस मनाउन आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
५२. हाल निर्माणधिन १५ शैयाको नगर अस्पतालको निर्माण कार्य आगामी आर्थिक वर्षभित्र निर्माण सम्पन्न गरी स्वास्थ्य तथा जनसङ्ख्या मन्त्रालयले अगामी आ.व.मा सम्पन्न हुने १०० वटा आधारभूत नगर

अस्पतालमा यस अस्पताललाई समेत गणना गरेकोले आधारभुत अस्पतालको सेवा नयाँ भवनबाट सञ्चालन गर्न आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गरिने छ ।

५३. यस नगरपालिकालाई नेपाल कै पहिलो पूर्ण हात धुने नगरपालिका घोषणा गरिएको सन्दर्भमा सो कार्यलाई दिगो बनाउन साभेदार संघसंस्था समेतको समन्वयमा कार्ययोजना सहित कार्यान्वयन गर्न आवश्यक प्रवन्ध गरिएको छ ।

५४. स्वास्थ्यसंस्थाहरुबाट विसर्जन मेडिकलजन्य फोहरलाई व्यवस्थापन गर्न आवश्यक सहकार्य गरी कार्यान्वयन गर्न आवश्यक संयन्त्र तयार गरिएको छ ।

५५. सबै स्वास्थ्य संस्थाहरुको सेवामा न्यूनतम सेवा मापदण्ड लागु गरी गुणस्तरीय सेवा प्रवाह गर्न तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुको संरचना मर्मत सम्भारका लागि कोष परिचालन गर्न आवश्यक संरचनागत विकास सहित बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।

५६. स्वास्थ्य सेवाको सबै विवरणहरुलाई बस्तुनिष्ट बनाउन HMIS/ MIS मा प्रविष्टिकरण समेत गर्न आवश्यक सामग्री सहितको बजेटको व्यवस्था गरेको छ ।

५७. यस नगरपालिका पूर्ण खोप सुनिश्चिता घोषणा गरी सकिएकोले सो लाई कायम गरी र खोप तथा गाउँघर क्लिनिक समेतलाई व्यवस्थापन गर्न आवश्यक बजेटको बजेट व्यवस्था गरेको छ ।

शिक्षा, खेलकुद तथा कला संस्कृति :

५८. शिक्षा क्षेत्रको लागि कुल रु. २४,३५,६३,०००/- चौविस करोड पैतिस लाख त्रिसठ्ठ रुपैयाँ बजेट विनियोजन गरेको छ । विद्यालय शिक्षा तथा क्याम्पसहरुको शिक्षाको समग्र विकासका लागि शैक्षिक विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्न र क्याम्पसमा अध्ययनरत छात्राहरुको लागि समेत निःशुल्क सेनिटरी प्याड वितरणका लागि थप बजेटको व्यवस्था गरेको छ । शिक्षामा विनियोजित यो बजेट गत वर्षको तुलनामा ६.४ प्रतिशत बढी हो भने कुल बजेटको ३४ प्रतिशत हो ।

५९. प्राविधिक शिक्षाको माध्यमबाट स्थानीय स्तरमा प्राविधिक जनशक्ति तयार गर्ने सोचका साथ ने.रा.मा.वि. ठाकुरद्वारामा ८ कोठे सुविधा सम्पन्न भवन निर्माण पुरा भएको छ । पर्यापर्यटन र वन क्षेत्र सम्बन्धित विषयको प्राविधि धार विद्यालय सञ्चालनका लागि आवश्यक समन्वय गरिने छ ।

६०. कक्षा १० सम्म निशुल्क शिक्षा घोषणा गरी कार्यान्वयन गर्दा कक्षागत र विषयगत आधारमा थप भएका जनशक्ति सहित निशुल्क शिक्षा सञ्चालन गर्न आवश्यक पर्ने व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

६१. कमजोर भौतिक संरचना भएका चुरे मा.वि. वगनाहा, जनता आ.वि.तुल्सीपुर, जनचाहना आ.वि.डुम्रेनी, ज्ञानोदय प्रा.वि.सतघरुवा, दुर्गा जनज्योति प्रा.वि. पेरहनी, प्रा.वि. कालिगौडी, मालिका प्रा.वि गोदाना लगायत विद्यालयको भौतिक सुधार कार्यक्रमलाई संघीय सरकार प्रदेश सरकार समेतको समन्वयमा प्राथमिताको साथ कार्यान्वयन गर्न आवश्यक व्यवस्थापन गरिएको छ ।

६२. सामुदायीक विद्यालयको शिक्षण सिकाईलाई गुणस्तरीय बनाउन विद्यालयले तयार गरेको विद्यालय सुधार योजनाको आधारमा प्राथमिता क्षेत्र र क्रम सहितको नगर स्तरीय एकिकृत शिक्षा कार्ययोजना तयार गरी क्रमशः कार्यान्वयन गर्न आवश्यक स्रोत प्रस्ताव गरिएको छ ।

६३. शिक्षा र स्वास्थ्य आम नगरवासीको संवैधानिक मौलिक हक समेत रहेकोले यस क्षेत्रलाई उच्च प्राथमिकतामा राखी कुल बजेटको ४२.५ प्रतिशत बजेट विनियोजन गरिएको छ । यो विद्यालयको भौतिक पूर्वाधार वाहेको प्रस्तावित बजेट हो ।

६४. कक्षा १२ सम्मको शिक्षालाई निःशुल्क गर्ने गरी हाललाई व्यवस्थापन बापतको रकम अनुदानको रुपमा दिई तोकिएका लक्षित समूहका बालबालिकाका लागि निःशुल्क पठनपाठनको व्यवस्था गरिनेछ ।

६५. शिक्षकको पेशागत क्षमता विकास गरी शिक्षण सिकाईमा सुधार ल्याउन आवश्यक सीप विकास तालिम एवं सूचना प्रविधि सम्बन्धि कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

६६. कोभिड १९ का कारणले भएको शैक्षिक क्षतिलाई परिपुरण गरी न्यूनतम सिकाई उपलब्धि सबै बालबालिकामा सुनिश्चित गर्न सिकाई स्तर कमजोर भएका तथा अल्पसंख्यक खानाहा तथा मुस्लिम समुदाय लगायत विशेष संरक्षण आवश्यक परेका बालबालिकाहरुकाहरुको सिकाई स्तर बढाउन बजेट प्रस्ताव गरेको छ ।
६७. अबको सिकाई प्रविधि सहितको सिकाई भन्ने नारा सहित हरेक शिक्षकलाई बर्षे विदामा तोकिएको स्थानबाट निशुल्क प्रविधि प्रयोग गर्न सक्ने गरी तालिम सञ्चालन गर्न तथा सिकाई सामग्री तथा डिजिटल सिकाई सामग्रीका लागि आवश्यक बजेट प्रबन्ध गरिएको छ ।
६८. सामुदायिक विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर वृद्धि गर्न शिक्षकहरुलाई प्रविधिमैत्री सीप विकास, शिक्षण कला, क्षमता विकास र असल अभ्यास शिक्षण सिकाई आदान प्रदानका कार्यक्रमहरु संचालन गर्न आवश्यक व्यवस्था गरिएको छ ।
६९. विद्यालयमा विद्यार्थीले र कक्षा कोठामा शिक्षकले मोबाइल प्रयोग गर्न तथा खाजाको रुपमा जंकफुड प्रयोग गर्ने कार्यलाई निरुत्साहित गर्न आवश्यक नीतिगत सुधार गर्न साथै नमूना कृषि फर्मबाट उत्पादित खाद्यान्नलाई दीवा खाजासँग जोडि स्थानीय उत्पादनहरु प्रयोग र उत्पादनको बजार सुनिश्चितताको प्रबन्ध गरिएको छ ।
७०. शिक्षकलाई शिक्षण सिकाईमा सहयोग गरी सिकेर सिकाउने, तथा सिकाई आदान प्रदान गर्न विद्यालय सुपरीवेक्षक, रोष्टर शिक्षक र विद्यालय सहयोग संयन्त्रलाई निरन्तरता दिन आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरेको छ ।
७१. उत्कृष्ट विद्यालयलाई सम्मान: कमजोरलाई प्रोत्साहन भन्ने नारालाई मुर्तरुप दिन उत्कृष्ट विद्यालय, व्यवस्थापन समिति, शिक्षक तथा कर्मचारीलाई पुरस्कारको व्यवस्था गरी कमजोरलाई नतिजामा आधारित प्रोत्साहन कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
७२. संघीय सरकारको पढ्दै कमाउँदै, कमाउँदै पढ्दै तथा प्रदेश सरकारको मुख्यमन्त्रि आर्थिक विकास कार्यक्रमलाई विद्यार्थीको सिपयुक्त पढाई, पढाईसँगै कमाई साभा कार्यक्रम तय गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न आवश्यक प्रबन्ध मिलाएको छ ।
७३. नयाँ निर्माण भएका विद्यालयहरुमा फर्निचर र फर्निसिंगका लागि आवश्यक स्रोत व्यवस्थापन गरिएको छ ।
७४. आजको सिकाई भोलिको कमाई भन्ने नारालाई बास्तविकतामा परिणत गर्न रोजगारको अवसरको खोजीमा रहेका युवालाई वृत्ति तथा रोजगार सम्बन्धि मार्ग निर्देशन सेवा सञ्चालन तथा लामो तथा छोटो अवधिका सीप विकास तालिमहरु सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
७५. युवा तथा खेलकुद विकासका लागि रु.२५,००,०००/- (पच्चिस लाख) बजेट विनियोजन गरेको छ । ठाकुरबाबा नगरपालिकाको पहिचान खोखो खेलकुद सञ्चालन, छैठौँ नगरस्तरीय राष्ट्रपति रनिङ्ग शिल्ड प्रतियोगिता (आ. वि. तहलाई समेत समावेश गर्ने गरी) मेयर कप फुटबल प्रतियोगिता सञ्चालन, नगर तथा वडास्तरीय खेलकुद प्रतियोगिता सञ्चालन तथा क्रिकेट खेलको पूर्वाधार विकासका लागि बजेट विनियोजन गरेको छ । साथै खेल प्रशिक्षकलाई तालिम प्रदान गर्नका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
७६. एक वडा एक खेल मैदान पूर्वाधार विकासका लागि साभ्केदारीमा कार्य गरी समन्वय गरिने छ ।
- महिला बालबालिका तथा जेष्ठ नागरिक**
७७. सीप भएको व्यक्ति भोकले मर्दैन भन्ने कुरा युवापंक्तिलाई महसुस गर्ने वातावरण सिर्जना गरी सीपतर्फ आकर्षित गर्न र भएका सीपमा निखारपन ल्याई दक्षता अभिवृद्धि गर्न सिकर्मी, डकर्मी, इलेक्ट्रिकल र प्लम्बिङ्ग तालिम सञ्चालन र CTEVT बाट सिप परीक्षण गर्न आवश्यक समन्वय गरिने छ ।
७८. अबको महिला, आत्म निर्भर महिला कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न लोक सेवा आयोगका कक्षा सञ्चालन गर्न बजेट प्रस्ताव गरेको छ ।

७९. अपाङ्ग तथा जेष्ठ नागरिक परिचयपत्रलाई सफ्टवेयर प्रणालीबाट वितरण गरी तथ व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन आवश्यक बजेट ब्यवस्थापन गरेको छु ।
८०. अपाङ्ग नगरवासीको जीवन यापनलाई सहज बनाउन मागका आधारमा अपाङ्गता सहायक सामग्री वितरण गर्न रु १ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छु ।
८१. हिंसाबाट पिडित महिला तथा अनाथ तथा जोखिममा रहेका बालबालिकाहरुको आवश्यक ब्यवस्थापन गर्न लैगिंक हिंसा निवारण तथा सामाजिक कोषमा कोष वृद्धिका लागि रु १ लाखका दरले बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।
- ८२ हिंसापीडितहरुलाई आश्रयको संचालन र व्यवस्थापन गर्न बजेट प्रस्ताव गरेको छु
- ८३ जेष्ठ नागरिक मिलन केन्द्र ब्यवस्थापन तथा अन्तरपुस्ता संवाद कार्यक्रमका लागि बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

अन्य सामाजिक क्षेत्र :

८४. कामका लागि पारिश्रमिकमा युवा रुप समेत थप गरी कम्तिमा ७० जनालाई रोजगारी र युवालाई सीप विकास तालिम समेत सञ्चालन गर्न रु. ६०,००,०००/- (साठी लाख) विनियोजन गरेको छु ।
८५. उल्लेखित मध्ये ४० जना युवाका लागि युवा रोजगारका लागि रुपान्तरण पहल परियोजना अन्तर्गत ५० दिनको सडक मर्मत र सिकर्मि सम्बन्धि तालीम सञ्चालन हुनेछ ।
८६. वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका कामदारहरुका लागि सामाजिक तथा आर्थिक पुन एकिकरण कार्यक्रम वैदेशिक रोजगार बोर्डको समन्वयमा सञ्चालन गर्न आवश्यक साभ्केदारी गरिने छ ।
- ८७ सुरक्षित विपन्न आवास कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै प्रति घर निर्माणलाई रु. १,५०,०००/- एक लाख पचास हजारका दरले र विशेष आवश्यकता भएका लक्षित समूहका लागि थप अनुदान सहित प्रदेशसँग साभ्केदारी गर्ने गरी जोडकोषको ब्यवस्था गरिएको छ ।
८८. दलित समुदायको परम्परागत सीप तथा ब्यवसायलाई प्रबर्धन गर्न बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
८९. सडक मानव उद्धार तथा ब्यवस्थापनका लागि सहयोग गर्न आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।
९०. दुन्द पिडितको आर्थिक सशक्तिकरणका लागि आयआर्जन गर्न बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
९१. बालमैत्री वडा तथा पालिका कार्यान्वयन र घोषणा गर्न स्रोत ब्यवस्थापन गरिएको छ ।
९२. विभिन्न दिवस समारोहहरु मनाउन बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
९३. लक्षित वर्ग उत्थान कार्यक्रम वडाहरुमार्फत सञ्चालन गर्ने गरी बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।
९४. भूमिहिन दलित, भूमिहिन सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोवासीको लगत संकलनको काम सम्पन्न भैसकेकोले बसोवास ब्यवस्थापनको समस्या यसै आर्थिक वर्षमा सम्पन्न गर्ने गरी आवश्यक जनशक्ति तथा सामग्री ब्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेटको ब्यवस्था गरेको छु ।
९५. २०३७ साल पछिका पुराना घटना दर्ता अभिलेखलाई सुरक्षित राख्न डिजिलाईजेसन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
९६. घुम्टि शिविरबाट ब्यक्तिगत घटना दर्ता विवरण अद्यावधिक गर्न आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
९७. नगरपालिकामा रहेका ४ वटै गौशालाहरुको पूर्वाधार विस्तार तथा सञ्चालनका लागि स्रोत ब्यवस्थापन गरिएको छ ।
९८. यस नगरपालिका अन्तर्गत रहेको श्रीकृष्ण मन्दिरमा अतिथी गृह र बाइजुराज मन्दिर भौतिक पूर्वाधार निर्माण तथा अन्य मन्दिरहरुका लागि भौतिक पूर्वाधार तथा ब्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

खानेपानी सरसफाई तथा विपत ब्यवस्थापन :

९९. ब्यवस्थित जलाधार : समुन्नतीकोको आधार भन्ने नारालाई कार्यान्वयन गर्न एकिकृत खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजनाले निदृष्ट गरे अनुरूप संघीय सरकार, प्रदेश सरकार र साभेदार संघ संस्था समेतको समन्वयमा साभा कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गरिने छ ।

१००. एक घर एक धारा अभियानलाई वास योजना सहित कार्यान्वयन गरी स्वच्छ पानी पिउन पाउने नगरवासीको अधिकारलाई सुनिश्चित गर्न निर्माणाधीन खानेपानी आयोजनाहरूको निरन्तरता, खानेपानीको पाईपलाईन विस्तार तथा पुराना आयोजनाहरूको स्तर वृद्धि गर्न बजेट विनियोजन गरिएको छ साथै प्रदेश तथा सङ्घीय सरकारसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य समेत गरिनेछ । प्रदेश सरकारसँगको समन्वयमा तपशिलका आयोजनाहरू सञ्चालन गरिने छ ।

(क) भुरिगाउँ खानेपानी आयोजना डिप बोरिङ्ग वडा नं.१	रु २०,००,०००।
(ख) शाहीपुर खानेपानी आयोजना वडा नं. ५ पाईप जडान तथा संचालन	रु १७,९७,०००।
(ग) वडा नं.३ र ४ मा खानेपानी आयोजना पर्खाल निर्माण	रु १०,००,०००।
(घ) वगनाहा खानेपानी आयोजना वडा नं.३ पाईप खरिद र जडान	रु २०,००,०००।
(ङ) ठाकुरद्वारा खानेपानी आयोजना वडा नं.९ टंकी निर्माण	रु २०,००,०००।
(च) कर्मला खानेपानी आयोजना वडा नं. २ समितिको भवन निर्माण	रु १५,००,०००।
(छ) बलाती खानेपानी आयोजना वडा नं. २ पाईप खरिद तथा जडान	रु ४५,००,०००।
(ज) शिवपुर खानेपानी आयोजना वडा नं.७ पाईप खरिद र जडान	रु १५,००,०००।

यसरि समग्र ८ वटा खानेपानी आयोजनाका लागि रु १,६२,९७,०००। एक करोड बैसठ्ठ लाख सन्तानब्बे हजार विनियोजन गरिएको छ ।

१०१. नदीजन्य पदार्थ उत्खनन तथा ओसारपसारबाट प्रत्यक्ष प्रभावित बस्तीहरूमा पूर्वाधार विकास तथा सामाजिक विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छ ।

१०२. फोहरलाई वर्गीकरण समेत गर्ने गरी सरसफाई तथा डम्पिङ्ग साईट व्यवस्थापनका लागि रु. १५,००,०००।- (पन्ध्र लाख रुपैयाँ) बजेट विनियोजन गरिएको छ । फोहरको दीर्घकालीन समाधानका लागि सङ्घीय सरकारसँग समन्वय गरी उर्जा र कम्पोष्ट मल प्रवर्धन गर्न आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।

१०३. नगपालिका स्तरीय स्थानीय आपतकालीन व्यवस्थापन समिति विपत पूर्व सूचना केन्द्र सञ्चालन गर्न रु ३ लाख विनियोजन गरेको छ ।

१०४. आवश्यक स्वास्थ्य सामग्रीको व्यवस्थासहित विपद्बाट आम नागरिकको सुरक्षा एवं राहत तथा वन्यजन्तुबाट हुने वालीनाली, घरगोठ, पशुचौपाया, मानवीय क्षतीमा तत्काल राहत समेतका लागि विपद् व्यवस्थापन कोषमा रु. ६०,०५,०००।- साठी लाख पाँच हजार विनियोजन गरेको छ । साथै वन्यजन्तुबाट हुने क्षतीमा राहत दिने कार्य विमा कार्यक्रमसँग जोडी हाल उपलब्ध हुँदै आएको राहतमा कार्यविधि संशोधनसहित परिमार्जन गर्न प्रस्ताव गरेको छ ।

१०५. खानेपानीको गुणस्तर परीक्षण र परीक्षणका लागि ल्याव स्थापना गर्न रु ५ लाख बजेट विनियोजन गरेको छ ।

१०६. खानेपानी तथा सरसफाई कार्यक्रम सञ्चालन गर्न रु २ लाख बजेट प्रस्ताव गरेको छ ।

१०७. उज्यालो नगर अभियान अन्तर्गत सडक बत्ती तथा निकुञ्ज र वनहरूसँग सिमाना जोडिएका बस्तिमा रात्री समयमा हुने जङ्गली जनावरबाट हुने क्षती न्यूनिकरण गर्न बत्ती जडानका गर्न बजेट प्रस्ताव गरिएको छ । दाउराको विकल्पमा वैकल्पिक उर्जा विकासका लागि रु. ८,००,०००।- (आठ लाख) बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

१०८. हाल स्थापना भएका तर मर्मत गर्नु पर्ने सोलार बत्तिहरूको मर्मत सम्भारका लागि आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरेको छ ।

१०९. हरित नगरको अभियानलाई पुरा गर्न सडक किनारामा वृक्षारोपण कार्यका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- कृषि तथा पशु पन्छि र मस्त्य पालन**
११०. उन्नत कृषि: किसानको समुन्नती भन्ने नारा सहित कृषि क्षेत्रमा व्यवसायिक उत्पादनका लागि मकै बाली पकेट, च्याउ पकेट, बाखा पकेट कार्यक्रम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
१११. विशेष सम्भावना भएका क्षेत्रमा **सघन कृषि कार्यक्रम** सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
११२. यस क्षेत्रको मुख्य पहिचान रहेको थारु आलुको ब्रान्डिग र बजारीकरण गर्न प्रदेश सरकारको समेत साभेदारी कार्य अघि बढाउन प्रस्ताव गरिएको छ ।
७५. **पढ्दै कमाउदै, कमाउदै पढ्दै** अवधारणा अनुरूप कृषि प्राविधिक विषय अध्ययन गरिरहेका विद्यार्थीहरूलाई OJT को रूपमा परिचालन गरी नगरपालिकाबाटै जग्गा भाडा, कृषि यान्त्रीकरण समेतमा सहयोग गरी नमुना व्यवसायिक खेती कार्यलाई अगाडि बढाउन संघ र प्रदेश स्तरीय मन्त्रालयसँ समेत आवश्यक समन्वय गर्न, नीति र संरचनागत सुधार गरी नमुना फर्म विकास गर्न बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
७६. स्थानीय उत्पादनको भण्डारण, बजारीकरण गर्न संघीय सरकारको समपुरक योजनाबाट कार्यान्वयन गर्ने गरी आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
११३. बीउ धान उत्पादन गरी नगरपालिकालाई बीउ धानमा आत्मनिर्भर बनाउने कार्यक्रमको सफलतालाई कायम गदै निर्यात गर्ने गरी तथा गहुँ, तोरी र मुसुरोको विउ प्रवर्धन गरी स्रोतविउ उत्पादन गरी उत्पादकत्व बढाउने र कृषकलाई सहूलियत दरमा सहज विउ प्राप्तिको सुनिश्चितताका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ । यस कार्यक्रबाट १०० बिघामा धान, १५/१५ बिघामा गहुँ तथा तोरी र मुसुरो स्रोतविउ विकास भई क्रमशः ३००, ३० र १०,१० मेट्रिकटन स्रोतविउ उत्पादन गर्ने लक्ष्य राखिएको छ ।
११४. रैथाने वाली प्रवर्धन तथा कृषि बैविक विविधता संरक्षण गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
११५. करेसा वारी प्रवर्धन गरी एकघर एक करेसावारी तथा घरवारी करेसावारी कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न २ लाख ५० हजार बजेट विनियोजन गरेको छ ।
११६. कृषकका लागि ब्यवसायीक तथा पेशागत क्षमता विकास गर्न, स्थलगत घुम्तिबाली तथा सिजन विशेष स्थलगत तालिम र असल अभ्यासको अनुसरण समेत गर्ने प्रयोजनका लागि बजेटको ब्यबस्था गरेको छ ।
११७. उत्कृष्ट कृषक, समूह, उद्यमी तथा प्राविधिकलाई सम्मान तथा पुरस्कृत गर्न र कृषक पाठशालाबाट नियमित सिकाई गर्न र सिकाईलाई अभि परिणाममुखि बनाउन कृषक पाठशाला पाठ्यक्रम समेत तयार गर्ने गरी आवश्यक बजेटको ब्यवस्था गरेको छ ।
११८. कृषिमा आधुनिक औजारको प्रयोग, सुख्खाग्रस्त क्षेत्रमा साना सिँचाई आयोजना, कृषि बीमा, कृषि उत्पादन र बजारीकरण तथा प्रतिफलमा आधारित अनुदानको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
११९. तरकारी सङ्कलन केन्द्रलाई थप व्यवस्थित गर्न र सङ्कलन केन्द्र निर्माण गरी सञ्चालन गर्न बजेटको ब्यवस्था गरिएको छ ।
१२०. कृषकको लागत घटाई उत्पादन बृद्धि गर्न कृषि औजार तथा उपकरणहरु लागत अनुदानमा उपलब्ध गराउन आवश्यक बजेटको ब्यवस्था गरेको छ ।
१२१. सघन कृषि उत्पादन र नमुना कृषि पर्म प्रवर्धन गर्न आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
१२२. कृषकलाई उत्पादनमा प्रोत्साहीत गर्न कृषि हाट बजार, कृषि उपज बिक्रिस्टल तथा संकलन र भण्डारणका लागि कोल्डरुम निर्माण गर्न बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।

१२३. कृषकहरुको सूचिकरण गरी सो का आधारमा सेवा उपलब्ध गराउन तथा कृषि क्षेत्रका सबै विवरणहरु प्रदेश सरकारको नीति अनुसार बर्दिया जिल्लालाई बंगुर र भैसी पकेट क्षेत्रको रुपमा विकास गर्ने कार्यक्रम रहेको र सोका लागि यस नगरपालिकामा समेत भैसी तथा बंगुरको सम्भाव्यता उच्च रहेको देखिएकोले बंगुर र भैसी प्रवर्धन कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिने गरी बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- १२४ यस नगरपालिकाबाट उल्लेख्य सङ्ख्यामा खसीबोका निर्यात भईरहेको सन्दर्भमा बाखा स्मार्ट कार्यक्रमलाई थप विस्तार र विकास गर्न विभिन्न निकायसँग समन्वय र सहकार्य गरी ठाकुरबाबा नगरपालिकालाई बाखा उत्पादन क्षेत्रको रुपमा पहिचान हुने गरी समन्वय र सहकार्य गरिनुको साथै आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ । प्रदेश सरकारको समन्वयमा ठाकुरद्वारा क्षेत्रलाई बाखा ब्लक क्षेत्रको रुपमा विकास गरिनेछ ।
- १२५ **प्राविधिक सेवा उत्पादनमा टेवा** भन्ने नारा सहित पशु चिकित्सकलाई निरन्तरा दिदै कृषि अधिकृतको व्यवस्था गर्न बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
- १२६ पशुजन्य उत्पादनको बिक्रीवितरण तथा बजारीकरणमा सहयोग गर्न पशु बिक्री केन्द्र तथा दुग्ध विकास संस्थानको सहयोगमा दूग्ध सङ्कलन तथा चिस्यान केन्द्र सञ्चालन र दूग्धजन्य पदार्थको विविधिकरणका लागि आवश्यक समन्वय गर्ने गरी बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
- १२७ जनावरहरुको टोकाईबाट हुने रेविज नियन्त्रण गर्न तथा वचावटको लागि समेत नियन्त्रण तथा निशुल्क खोपका लागि आवश्यक स्रोत व्यवस्थापन गरिएको छ ।
१२८. हरियो घाँस, फलफुलको व्यावसायीक खेती तथा बाटविरुवा र पुष्प खेती र सजावटमा समेत आकर्षित गर्न तथा नगरपालिकाले पलाष्टिक जन्य बस्तु र खादा प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्न गरेको प्रयासलाई सफल बनाउन एकिकृत नर्सरी स्थापना र प्रवर्धनका लागि आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
१२९. बन्धुजन्तुको आक्रमणबाट हुने क्षति र सो को परिपुरणका लागि नागरिकलाई निश्चिन्त गराउन दिईदैं आएको राहतको कार्यलाई विमासँग जोडी प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि आवश्यक नीतिगत व्यवस्था सहित छोटो समयमा नै विमा भुत्तानी पाउने गरी संयन्त्र तयार तथा आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
१३०. पशुहरुमा देखिने माहामारी र आकस्मिक रोगबाट कृषकहरुमा हुने नोक्सानीलाई रोक्न त्यस्ता रोगहरुलाई समयमा नै नियन्त्रण गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।
१३१. कृषकको क्षमता विकास गर्न, स्वारेजगार र उद्यमशीलता विकास गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ ।
१३२. पशु तथा पन्छि जन्य रोगहरुबाट पशुधन सुरक्षा गर्न, पशुमा हुने बाँभोपनको निवारण तथा कृतिम गर्भाधान कार्यक्रम सञ्चालन समेतका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
१३३. कृषि तथा पशु विकासमा आधारित साना किसान तथा युवा उद्यमशीलता परियोजना लागु गरी कृषि र पशुको व्यावसायिक उत्पादन र बजारीकरणको कार्य साभेदारीमा गर्ने गरी रु १ करोड बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
१३४. पशु सेवालाई प्रवर्धन गर्न उत्पादनमा आधारित अनुदानका लागि बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।
१३५. कृषकको क्षमता र कृषि फार्महरुको प्रवर्धन गर्न तालिम र सहयोग तथा प्रोत्साहन गर्ने गरी बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

लघु उद्यम, सहकारी तथा पर्यटन विकास

१३६. लघु उद्यम विकास र महिलामा नयाँ लघु उद्यम सिर्जना गर्न रु. १५,००,०००/- (पन्ध्र लाख) बजेट व्यवस्था गरेको छु ।
१३७. सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्न प्रविधि हस्तान्तरणका लागि आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।
१३८. लघु उद्यम विकास मोडलमा नयाँ उद्यमी सृजना गर्न बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

- १३९.हाम्रो सहभागीता हाम्रै समुन्नतीका लागि भन्ने नारा सहित कर तिर्नु मेरै लागि हो, करले रोजगार सृजना र आर्थिक वृद्धि गर्छ भन्ने भावना विकास गरी **रहरले कर तिर्ने** बानीको विकास गर्न उद्योग ब्यापार संघ समेतको सहभागितामा अभिमुखिकरण तालीम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- १४०.वजार क्षेत्रमा थप सिसि क्यामरा जडान गर्न र भएका क्यामराहरुको मर्मत सुधार गर्न भुरिगाउँ र ठाकुरद्वारामा रहेका वित्तिय संस्थाहरुको सहयोगमा आवश्यक कार्य गरिने छ ।
- १४१.सहकारी संस्थाहरु मर्फत लगानी गरी रोजगार सिर्जना गर्न सञ्चालित स्वरोजगार कोषलाई नियमितता दिईनेछ ।
- १४२.सहकारीहरुको क्षमता विकास गर्न विभिन्न विषयगत तालिम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छु ।
- १४३ समग्र सहकारी प्रवर्धनका लागि रु ८ लाख बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।
- १४४.समुन्नतीको आधार पर्यटन भन्ने मुल नारा सहित यस नगरपालिकाको मुख्य सम्भाव्य क्षेत्रको रुपमा रहेको पर्यटन प्रवर्धन कार्यक्रमका लागि रु. १२,००,०००/- बाह्र लाख बजेट प्रस्ताव गरिएको छ । **नेपाली किनौ नेपाल बनाऔँ** अभियान अन्तर्गत चालु कोष मार्फत मुख्य पर्यटकीय क्षेत्रमा कोसेली घर सञ्चालन गर्न प्रोत्साहित गर्न आवश्यक संयन्त्र तयार गरिएको छ ।
- १४५.पर्यटनको समग्र विकासका लागि पर्यटन गुरु योजना तयारी गर्न बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
- १४६.समग्र नगरपालिकाको सांस्कृतिक चिनारीका लागि संस्कृतिक प्रोफायल तयार गर्न आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

पूर्वाधार विकास

- १४७.दोस्रो स्थानीय तहको निर्वाचन पछि निर्वाचित जनप्रतिनिधिको यस कार्याकालमा हरेक वडामा एक गौरवको आयोजना तथा हामीले हाम्रो पहिलो नीति तथा कार्यक्रमबाट तय गरिएको **समुन्नत ठाकुरबाबा : सवल नगरबासी** लक्ष्यलाई हासिल गर्न आर्थिक विकासको आधार ठूला तथा नमूना कृषि फर्म, कृषिको बजारीकरण, लागत घटाई उत्पादनमा वृद्धि गर्न कृषि यान्त्रिकरणको प्रयोग र कोल्डस्टोरको निर्माण, बन्यजन्तुको क्षति कम गर्न पक्कि छेकवार तथा पर्यटन प्रवर्धनलाई प्राथमिता दिई पूर्वाधर तर्फको बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।
- १४८.अर्थतन्त्रमा आएको मन्दिले हाम्रा आवश्यकता र चाहनालाई उच्च प्राथमिकरण, सबै वडालाई समान प्राथमिता, आर्थिक विपन्न, दलित, मुक्त कमैया,भूमिहिन सुकुम्वासीको आर्थिक तथा सामाजिक विकासलाई उच्च प्राथमिता दिन सामाजिक न्यायका कोणबाट समेत आवश्यक देखिएको र चालु तथा प्रशासनीय खर्चको बढदो चापले पूर्वाधार क्षेत्रमा बजेटको संकुचन देखिएको छ ।
- १४९.गतवर्ष हामीले ३७ कि.मि. बाटोको DPR गरेका छौं । सार्वजनिक जग्गाहरु खेजि गरी अतिक्रमण हटाउने क्रम पनि सुरु गरिएको छ । खाली गराईएका जग्गाहरुलाई सार्वजनिक प्रयोग योग्य बनाउनु पर्ने देखिन्छ । लामो समयसम्म समस्याको रुपमा रहेको भूमि प्रशासन सम्बन्धि कार्यलाई समाधान गरी भूमिहिन दलित, भूमिहिन सुकुम्वासी, अव्यवस्थित बसोबासीको व्यवस्थापन यसै आ.व.मा पुरा गर्न सकिने अवसर पनि हामीलाई प्राप्त हुने भएकोले यस तर्फ पनि बजेट लक्षित गरिएको छ ।
- १५०.यस सभाका अध्यक्ष तथा प्रमुख ज्यूको पहलबाट यस पालिकाकालागि विषेश महत्व र दुरगामी प्रभावका आयोजनाहरुमा संघीय सरकारबाट योजना तथा बजेट प्रस्ताव भएका छन । यसलाई कार्यान्वयन र ठेक्का प्रक्रियामा लैजान सबैको सहयोग र तत्परताको आवश्यकता छ ।
- १५१.अतः भौतिक पूर्वाधारको बजेट प्रस्ताव गर्दा संघीय विषेश र समपुरक अनुदान, प्रदेश समपुर अनुदान, संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट संबोधित भएका आयोजनाहरु प्रस्ताव भएका वडाहरुलाई सो बजेट समेत गणना गरी सबै वडामा समानता कायम गर्ने गरी योजना तथा बजेट प्रस्ताव गर्ने जमर्को गरिएको छ ।

अव संघीय सरकारबाट र प्रदेश सरकारबाट प्रस्ताव गरिएका समपुरक तथा बिषेश आयोजना र प्रस्तावित बजेट प्रस्ताव गर्न चाहान्छु ।

संघीय समपुरक आयोजना

- मुख्यमार्ग तथा राजमार्गसँग जोडिएका सडक कालोपत्रे रु ८०,००,०००।
- शितभण्डार निर्माण क्रमागत रु १,३५,००,०००।

संघीय बिषेश आयोजना

- मानव बन्धुजन्तु द्वन्द्व न्युनिकरणका लागि पक्क पर्खाल निर्माण वडा नं.२,४,६,७ र ८ रु १,१५,००,०००।

तराई मदेश सबृद्धि कार्यक्रम

- गोविन्दपुर जैविक मार्ग थारु होमस्टे बाटो कालोपत्रे रु २५,००,०००।
- आधारभूत नगर अस्पतालको सृजित दायीत्व भुक्तानी रु ७०,००,०००।

नमूना विद्यालयको भवन निर्माण तथा पूर्वाधार ब्यवस्थापन रु १,००,००,०००।

प्रदेश समपुरक आयोजना

- सुरक्षित बिपन्न आवास कार्यक्रम सबै वडाहरु रु ३०,००,०००।
- वडा कार्यालय भवन निर्माण वडा नं.१ रु ३०,००,०००।
- वडा कार्यालय भवन निर्माण वडा नं.६ रु ३०,००,०००।
- चिटकैया हुँदै राष्ट्रिय निकुञ्ज गेटदेखि हात्तिसार मधुवन जोडने सडक रु ३०,००,०००।
- भुरिगाउँ देखि डुम्रेनी हुँदै सैनवार जोडने सडक रु ३०,००,०००।

१५२.संघीय सरकारको विभिन्न मन्त्रालयहरु मार्फत प्रस्ताव गरिएका तपशिलका कार्यक्रमहरु समन्वय र सहकार्य गरी सञ्चालन गरिने छ

- पर्यटकीय शहर तथा बस्ती पुनरुस्थान ठाकुरद्वारा रु ५०,००,०००।
- एकिकृत शहरी पूर्वाधार विकास कार्यक्रम क्रमागत रु ५,००,००,०००।
- ओराही खोलामा पुल निर्माण रु ३७,६०,०००।
- बहुउद्देशीय सामुदायीक भवन निर्माण वडा नं.३ रु ५०,००,०००।
- ओराही नदीमा पुल आम्बासा ठाकुरद्वारा सडक खण्ड रु ८९,३०,०००।
- ठाकुरद्वारा बन्तरिया ओराही नदी भोलुंगेपुल रु १,००,०००।
- बबई नदी चन्दनपुरघाट बरबर्दिया भोलुंगेपुल रु ५,००,०००।
- बबई नदी बारबर्दिया १ र ठाकुरबाबा ४ जोडने पुल रु ५,००,०००।
- बन्तरिया ओराही नदी भोलुंगेपुल रु १,००,०००।
- हात्तिसार गरुवा खौराहा भोलुंगेपुल रु १,००,०००।
- ओराही नदी पुल ठाकुरद्वारा सडकखण्ड रु २,००,०००।
- खैलार देखि नेउलापुर हुँदै सुतैया खुसलपटुवा मधुवन जोडने सडक रु ५०,००,०००।
- वडा नं.९ खुसलपुर हुँदै ९ नं. वडा कार्यालयसम्म सडक कालोपत्रे रु २,००,०००।
- पूर्व पश्चिम राजमार्ग NH ०१ सडक चौडीकरण रु ७५,००,०००।
- औरही नदी नियन्त्रण कार्य रु १,००,००,०००।

● भुरिगाउँ बजार सडक तथा ढल रु २०,००,०००।

● पुल निर्माण भुरिगाउँ कर्णाली खण्ड रु ५,००,०००।

१५३. प्रदेश सशर्त कार्यक्रम र प्रदेश स्तरीय विभिन्न मन्त्रालयहरुको समन्वयबाट सम्पाद गर्ने गरी तपशिलका आयोजनाहरु सञ्चालन गरिने छ। जसका लागि निम्नानुसार बजेट विनियोजन गरिएको छ।

● महादेव मार्ग स्तरोन्नती वडा नं.५	रु १०,००,०००। सशर्त
● महादेव मार्ग स्तरोन्नती वडा नं.५	रु ३०,००,०००। पूर्वाधार
● जगदम्बा मा.वि. ICT ल्याव सञ्चालन वडा नं.८	रु १०,००,०००।
● रामदास मार्ग कालेपत्रे वडा नं.१	रु १५,००,०००।
● बाघचोक देखि नितुनियाँ फाँटासम्म सडक कालोपत्रे वडा नं.९	रु २०,००,०००।
● हात्तिसरा बनभोजस्थल शौचालय तथा पर्खाल गार्डेन सहित	रु १५,००,०००।
● जनता आ.वि.तुल्सीपुरको भौतिक पूर्वाधार निर्माण वडा नं.६	रु १०,००,०००।
● शहरी स्वास्थ्यचौकी निर्माण वडा नं.५	रु १५,००,०००।
● अछामी टोल बर्गदाको सडक कालोपत्रे वडा नं. ४	रु २०,००,०००।
● शाहीपुर देखि मधुवन २ रजवारा जोडने सडक स्तरोन्नती	रु २०,००,०००।
● नेउलापुर शिवपुर मन्दिर गोदाना ठाकुरद्वारा जोडने सडक	रु २०,००,०००।
● नेउलापुर शिवपुर मन्दिर गोदाना ठाकुरद्वारा जोडने सडक	रु १,५०,००,०००।
● ठाकुरद्वारा मन्दिरचोक देखि ८,७,६ वडाको दुबै तर्फ नाली निर्माण	रु १,५०,००,०००।
● सतघरुवा जगताराम थारुको घरनेर दुन्द्रमा कल्भर्ट निर्माण	रु २०,००,०००।
● आम्बासा सिंचाई योजना नगर	रु ५०,००,०००।
● बोक्सिखोला सिंचाई योजना	रु १०,००,०००।
● आम्बासा खोला तटबन्धन (प्रतापपुर देखि सुजनपुर)	रु ५०,००,०००।
● खौराहाखोला तटबन्धन वडा नं.९	रु १०,००,०००।
● भुरिगाउँ माचड सडक स्तरोन्नती	रु १०,००,०००।
● औराही नदी तटबन्धन	रु ३०,००,०००।
● आम्बासा खोला तटबन्धन वडा नं २, ३	रु ३५,००,०००।
● खौराहा खोला तटबन्धन वडा नं.९	रु ३४,००,०००।
● आम्बासा खोला तटबन्धन वडा नं.१	रु ३३,००,०००।
● भदेली भुटकैया सिमाना ओराही नालामा तटबन्धन	रु ३०,००,०००।
● गिठेनाला सिंचाई आयोजना	रु १५,००,०००।
● हात्तिसार पोखरी नजिक पक्कि मचान निर्माण	रु १०,००,०००।
● खैलार देखि नेउलापुर सुतैया सुसलपटुवा हुँदै मधुवन सडक कालोपत्रे	रु ५०,००,०००।
● जनता आ.वि.तुल्सीपुर शौचालय निर्माण वडा नं.६	रु ५,००,०००।
● जनचाहना आ.वि.डुम्रेनी कम्प्युटर ल्याव विज्ञान प्रयोगशाला वडा नं.१	रु ५,००,०००।
● चुरे मा.वि.क्याम्पस भौतिक संरचना निर्माण वडा नं.३	रु ४०,००,०००।
● मनुषा टिका सिंह क्याम्पस भौतिक संरचना विकास वडा नं.१	रु २५,००,०००।
● जनचाहना आ.वि.डुम्रेनी भौतिक संरचना विकास वडा नं.१	रु ३०,००,०००।
● चुरे मा.वि. वगनाहा पर्खाल निर्माण वडा नं.१	रु १०,००,०००।
● किसान मा.वि. बनकटिट खेल मैदान वडा नं.५	रु ४,००,०००।
● चुरे मा.वि भौतिक पूर्वाधार निर्माण वडा नं.३	रु ५०,००,०००।

- मेतिपुर लठुवा डिपवोरिंग वडा नं.६ रु ५०,००,०००।
- डुम्रेनी नगरपालिका जोडने कृषि सडक वडा नं.१ रु ३०,००,०००।
- बेक्स खोला तटबन्धन रु ५०,००,०००।
- सांस्कृतिक डवेली व्यवस्थापन सहित पार्क निर्माण रु २५,००,०००।
- नमुना हाकासेपुलको गुरु योजना निर्माण र पूर्वाधार विकास रु ५०,००,०००।

१५४ यस अघि DPR गरिएका बाटोहरु मध्ये हरेक वडामा एउटा गौरबको सडक आयोजना हुनेगरी यस वर्षका लागि संघीय र प्रदेशको आयोजनाबाट समेत साभेदारी गर्ने गरी तपशिलका आयोजनाहरु सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

(क) क्याम्पस रोड, सिंहवाहिनी, खोदाउ सत्घरुवा हुँदै नेउलापुर जोडने बाटो कालोपत्र (वडा नं. १)

(ख) वडा कार्यालय देखि रानीपुर हुँदै कर्मलासम्म सडक कालोपत्रे (वडा नं. २)

(ग) नेउलापुर शिव मन्दिर मिर्चैया हुँदै बगनाहा खैलारसम्मको बाटो कालोपत्रे (वडा नं. ३)

(घ) मानपुरको सिमाना देखि वीचपुरको आरामिल सम्मको बाटो कालोपत्रे (वडा नं. ४)

(ङ) बनकट्टि सिमौरा सामुदायिक भवन देखि तकिया हुँदै गोविन्दपुर जाने बाटो कालोपत्रे (वडा नं. ५)

(च) बकुवा अशोक वि. क. को घरदेखि चाक्लिघाट सम्मको बाटो कालोपत्रे (वडा नं. ६)

(छ) कानपुर खेलमैदान देखि सुन्दरपुर हुँदै शिवसुन्दरसम्मको बाटो कालोपत्रे (वडा नं. ७)

(ज) मढेलादेखि गोब्रेला हुँदै वडा कार्यालय जोडने बाटो कालोपत्र (वडा नं. ८)

(झ) मधुवन देखि हात्तिसार निकुञ्ज गेट हुँदै बेतहनी चिटकैया जोडने बाटो कालोपत्रे (वडा नं. ९)

१५५. निर्माण भई सकेका वडा कार्यालयहरुको कम्पाउण्डवाल निर्माण गर्न बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

१५६. काठेपुलहरुलाई विस्तार गर्न नै जाने नीति अनुरूप प्राथमिकताका आधारमा कार्यान्वयन गर्ने गरी आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।

३१५७अत्यावश्यक देखिएका स्थानहरुमा प्राथमिकताका आधारमा नाली निर्माण गर्न आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

१५८. वडा नं.१ को खाली गराईएको सरकारी जग्गामा खुला जिमपार्क र योगाहल निर्माण गर्न आवश्यक स्रोत व्यवस्थापन गरिएको छ ।

१५९. लागत साभेदारीमा सौर्य उर्जा उत्पादन गरी राष्ट्रिय प्रशारण लाईनमा जोडन आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।

१६० अघिल्लो वर्षहरुमा ठेक्का भएका तर २ पटक भन्दा बढी म्याद थप भई सम्पन्न नभएका आयोजनाहरुको ठेक्का रद्द गरिने छ ।

११६१. तराई मधेश सम्वृद्धि कार्यक्रमका लागि रु. २५,००,०००।- पच्चिस लाख बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

जसबाट बनविरपुर हुँदै गोविन्दपुर होमस्टे जोडने बाटोलाई क्रमशः कालोपत्रे गर्दै लगिनेछ ।

१६२. वडाहरुलाई कार्यक्रम छनौट गरी कार्यान्वयन गर्न रु. ३,६३,५०,०००।- (तीन करोड त्रीसठ्ठ लाख पचास हजार) बजेट विनियोजन गरेको छु ।

१६३. नगरको मुख्य आयोजना र सम्भाव्य क्षेत्रहरुको डिपिआर तथा आईईई तयार पारी भौतिक निर्माणको कार्य अगाडि बढाउन र योजना बैङ्क तयार गरी सङ्घीय तथा प्रदेश सरकारसँग माग गर्न सहजताको आवश्यकता महसुस गरी सोका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु ।

१६४ यस वर्ष कार्य शुरु भएको ट्रष्टपुललाई सम्पन्न गरी थप ३ स्थानमा निर्माण कार्य सञ्चालन गर्ने गरी आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरेको छु ।

सुशासन तथा संस्थागत विकास

१६५. समुन्नत ठाकुरबाबा : सबल नगरवासी हाम्रो ५ वर्षे कार्यकालको प्रमुख आधार रहेकोले सोलाई मुर्तरूपमा कार्यान्वयन गर्न ५ वर्षे आवधिक योजना निर्माण गरिएको छ । यसबाट योजनाले परिलक्षित गरेका

प्राथमिकता प्राप्त आयोजनामा लागानी सुनिश्चित हुने र योजना बैंक र विभिन्न निकायमा योजना तथा कार्यक्रम माग गर्दा प्रस्तावना समेत भई पालिकाको समविकास र एकद्वार प्रणालीबाट कार्यक्रम तथा योजना कार्यान्वयन हुने अपेक्षा गरिएको छ ।

१६६. नगरको समग्र विवरणलाई डिजिटलाईजेशन गरी आवश्यक सबै विवरणहरु अद्यावधिक गर्न डिजिटल वडा तथा नगर प्रोफाईल तयार गरिएको छ । अब नगरको नीति, योजना बनाउँदा यसैलाई आधार मानिने छ ।

१६७. आय र व्ययको सन्तुलन अनुमानलाई वस्तुनिष्ठ बनाउन मध्यकालिन खर्च संरचना तयार गरिएको छ ।

१६८. जनप्रतिनिधि शासक नभई जनताको सेवक हो भन्ने महसुस गराउन घुम्टि स्थानीय सरकार सञ्चालन गर्ने र नागरवासीसँग जनप्रतिनिधि हरेक महिनाको पहिलो आईतबार सञ्चालन गर्ने गरी तथा रेडियो तथा टेलिभिजन प्रसारण, डिजिटल नागरिक वडापत्र, सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरी गुनासो सुन्ने, भए गरेको कार्यको प्रचार प्रसार गर्ने तथा पारदर्शिता कायम गर्ने कार्यमा आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

१६९. राजश्व सुधार गरी लक्ष्य अनुसारको राजश्व संकलन तथा अनलाईन विलिङ्ग प्रणालीलाई थप व्यवस्थित र स्रोत साधन युक्त बनाउन बजेट प्रस्ताव गरेको छ ।

१७०. नगरपालिकामा हेल्पडेक्सको व्यवस्थापनका लागि आवश्यक व्यवस्था गरेको छ ।

१७१. न्यायीक समिति तथा नगरपालिकाको सेवालाई प्रभावकारी, सहज, सुलभ र सबैको पहुँचमा पुर्याउनका लागि हटलाइन टेलिफोन सेवाको निरन्तरताका लागि बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

१७२. कार्यालयसँग रहेका हेभि ईक्युपमेन्ट सञ्चालन तथा प्रहरी साभेदारी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न छुट्टै कोषको व्यवस्थापन गरी आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरेको छ ।

१७३. नगरको मुख्य आयोजना र सम्भाव्य क्षेत्रहरुको डिपिआर तथा आईईई तयार पारी भौतिक निर्माणको कार्य अगाडि बढाउन र आवधिक योजनाको आधारमा सङ्घीय तथा प्रदेश सरकारसँग माग गर्न सहजताको आवश्यकता महसुस गरी सोका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छ ।

१७४. टोल विकास संस्थाको गठन, क्षमता अभिवृद्धि तथा परिचालनका लागि आवश्यक प्रबन्ध गरिएको छ । टोल विकास संस्थाको माध्यमबाट तोकिएको मापदण्डका विकास निर्माणका कार्य, सरसफाई तथा वृक्षरोपण समेत गराउने गरी क्षमता विकास तथा सहयोगमा बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

१७५. जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको कार्यकुशलता वृद्धि गरी दक्षता हासिल गर्न क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न बजेट प्रस्ताव गरेको छ ।

१७६. स्वास्थ्य जीवनशैली निर्माणका लागि खुला जिमखाना स्थापना गर्न आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ

१७७. प्रशासनिक तर्फ रु. १३,००,०००।- तेन्ड करोड रुपैयाँ प्रस्ताव गरिएको छ । न्यायीक समितिका लागि रु. १२,००,०००।- (बाह्र लाख) बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।

१७८. मेलमिलापकर्ताहरुको क्षमता विकासका लागि पुनर्ताजगी तालीम सञ्चालन गर्न आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।

१७९. कानुनी सचेतना तथा लैंगिकहिंसा न्युनिकरण गर्न आवश्यक अभियान संचालनका लागि बजेट प्रस्ताव गरिएको छ ।

१८०. महिलासेल गठन तथा परचालनका लागि आवश्यक स्रोत व्यवस्थापन गरिएको छ ।

१८१. आगामी आर्थिक वर्षमा यस नगरपालिकामा विभिन्न अन्तर्राष्ट्रिय तथा राष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्थाहरु मार्फत रु. ७,१६,१२,४२३ (सात करोड सोह्र लाख बाह्र हजार चार सय तेईस) रुपैयाँ बराबरको कार्यक्रम प्रस्ताव भएको छ ।

- गेरुवा ग्रामिण जागरण संघ रु २,२१,२२,८८१।
- थारु महिला उत्थान केन्द्र रु १८,१३,८२५।
- भेरि वतावारणीय विशिष्टता समूह बी ग्रुप रु ३३,९५,३९६।

● मानसिक स्वास्थ्य तथा परामर्श केन्द्र	रु २६,९७,८४४।
● बाँके युनेस्को क्लव	रु १,०३,०६,०००।
● थारु सामुदायीक विकास मञ्च	रु १५,४९,७७२।
● दलित महिला उत्थान केन्द्र	रु २,९०,५३०।
● सि.एम.सि.नेपाल	रु १२,५०,०००।
● ZSL	रु २,७०,००,०००।
● हेफर संस्था	रु ३०,००,०००।

१८२. उच्च मनोबल, स्वतःस्फूर्त कार्यव्यवहार र सकारात्मक धारणासहितको मानव संसाधन उत्पादन र उत्पादकत्व वृद्धिका आधार हुन् । समुन्नत ठाकुरबाबा, सबल नगरवासीको लक्ष्य हासिल गर्न राष्ट्रसेवकहरुलाई कामप्रति तत्पर र सेवाभाव सहित समयमा नै कार्य सम्पादन गर्न उत्प्रेरित र प्रोत्साहन गर्न उत्प्रेरणामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाएको छ ।

१८३. कर्मचारीको उच्च मनोबल बनाई सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन प्रोत्साहन प्रणालीलाई निरन्तरता दिन आवश्यक बजेट प्रस्ताव गरेको छ ।

१८४. राष्ट्रसेवकहरुको मनोबल बढाई सार्वजनिक सेवालाई प्रभावकारी बनाइनेछ । नगरपालिकाका सबै जनप्रतिनिधि तथा कार्यरत निजामती कर्मचारीहरुको रु. दस लाखको सामूहिक दुर्घटना बिमा र रु. एक लाखको स्वास्थ्य बिमाका लागि प्रिमियम बापतको रकम नगर सरकारले व्यहोर्ने व्यवस्था मिलाएको छ ।

१८५. लामो समयदेखि न्यून तलब सुविधामा काम गरिरहेका बाल विकास केन्द्र र विद्यालय कर्मचारीहरुको तलबमानमा नगरपालिकाको तर्फबाट मासिक रु. ७ हजारका दरले थप गरी निकास दिने कार्यलाई निरन्तरता दिएको छ ।

१८६. करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई उच्च मनोबल सहित प्रभावकारी सेवा प्रवाहका लागि प्रोत्साहित गर्न योगदानमा आधारित अनिवार्य बचत गर्न आवश्यक नीतिगत व्यवस्था सहित आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

अध्यक्ष महोदय,

प्रस्तुत बजेट तथा कार्यक्रम तयारी प्रक्रियामा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्ष रुपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण नगरवासी, नगर प्रमुखज्यू, वडा अध्यक्षज्यूहरु, नगर सभाका सदस्यज्यूहरु, नगर कार्यपालिकाका सदस्यज्यूहरु तथा उपस्थित कर्मचारीहरुमा धन्यवाद दिन चाहन्छु । बजेट, नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका सिलसिलामा नगरस्तरीय राजनैतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरु, पदाधिकारीज्यूहरुको विकास प्रतिको एकता, संवेदनशीलता तथा क्षेत्रगत सूचनाको जानकारी, सहभागीता एवं पृष्ठपोषण हाम्रा लागि अत्यन्त महत्वपूर्ण रह्यो । बजेट, नीति तथा कार्यक्रम निर्माणमा प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष सघाउ पुऱ्याउनु हुने सरकारी कार्यालय, गैर सरकारी संघसंस्था, नागरिक समाज, उद्योगी, व्यवसायी, बुद्धिजीवी, सञ्चारकर्मी, कर्मचारी साथीहरुप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु । कुनै पनि योजनाको सफलता, सोको सफल कार्यान्वयनमा भर पर्ने भएकाले यसका लागि सबै राजनीतिक दल, नगर कार्यपालिकाका पदाधिकारी, नगर सभाका सदस्य, नागरिक समाज, सरकारी एवं गैर सरकारी संस्थाहरु, कर्मचारीवर्ग एवं आम नगरवासीको संयुक्त प्रयास आवश्यक छ । सदाभै नगरवासी र सबै सरोकारवालाबाट सहयोग प्राप्त भइरहने आशा एवं विश्वास लिएकी छु ।

विना कुमारी भट्टराई

उपाध्यक्ष

१३ औं नगरसभा, ठाकुरबाबा नगरपालिका

२०८० आषाढ १०